

NOMINATIES GOUDEN KALVEREN 2012 – DEEL 1

NOMINATIES BESTE KORTE DOCUMENTAIRE 2012

I Used to Dance van Femke Kramer

De debuterende maker van deze persoonlijke documentaire heeft, in de poging haar gevoelsleven over te brengen, de moed getoond het brede palet aan verschillende vertelmiddelen te gebruiken. De film 'I Used to Dance' van Femke Kramer is een eigzinnig portret van een jonge vrouw die moet leven met een vreselijke ziekte. Door het creatieve gebruik van beelden, flarden van gedachten in audio en muziek slaagt de maker erin ons in haar binnenwereld te laten kijken. Daardoor ontstijgt de film de eendimensionale patiënten film en wordt daarmee een gelaagde documentaire over een jonge moedige vrouw die met humor en fantasie 'de wolf' in haar leert te accepteren.

Immer Fernweh. Das Künstlerleben der Johanna Kaiser van Peter Delpout

'Immer Fernweh' van Peter Delpout is een film over het niet-aflatende verlangen naar een ander leven. Een film over onderdrukte passie die naar buiten komt in de vorm van kleur en penseelstreken. Maar deze documentaire over de Oost-Duitse kunstenaar Johanna Kaiser, die pas na haar zestigste begon te schilderen, is meer dan een ontroerend portret over de kracht van kunst. Door één stijlmiddel toe te voegen aan het palet dat de filmmaker ten dienste staat om zijn verhaal te vertellen, tilt Delpout de film uit boven het genre van het kunstenaarsportret. Met zijn tegelijk speelse en intelligente gebruik van geschreven tekst in de film – letters, woorden, zinnen – wordt dit portret van Johanna Kaiser niet alleen zelf kunst, maar betekent het tegelijkertijd een verrijking van de documentaire filmtaal.

Jeroen Jeroen van Petra Lataster-Czisch en Peter Lataster

Wederom blijkt bij dit makers duo de kracht van hun observatievermogen. Het samengaan van de nodige betrokkenheid en de noodzakelijke afstandelijkheid geeft een schitterende balans in het kijken naar de verstandelijk gehandicapte Jeroen, zijn begeleider en zijn moeder. De dramatische lading die hieruit voortvloeit boeit van begin tot eind. Een film zonder commentaar met louter beschouwing, lijkt soms eenvoudiger dan het is. Bij deze documentaire is dat bijzonder goed gelukt en sorteert het een maximaal effect.

NOMINATIES BESTE LANGE DOCUMENTAIRE 2012

900 Dagen van Jessica Gorter

Tussen mythe en realiteit van de 900 dagen van de belegering van Leningrad in de Tweede Wereldoorlog gaapt een kloof die door Jessica Gorter in '900 Dagen' op filmische wijze wordt onderzocht. Personages krijgen de tijd en ruimte om zichzelf te zijn, de camera dringt zich niet op maar blijft terughoudend, het verhaal kent tegenstrijdigheden: maar Gorter trekt dan ook geen snelle conclusies. '900 Dagen' is daarmee het tegenovergestelde van de propaganda waarmee het beleg van Leningrad, niet alleen destijds maar ook nu nog, zo gemakkelijk wordt omhuld. Nergens pamflettistisch biedt Gorters film de toeschouwer de ruimte om te kijken en zelf te denken. '900 Dagen' is een open document dat juist daardoor de complexiteit van het lijden en de geschiedenis kan blootleggen.

De regels van Matthijs van Marc Schmidt

De film vertelt in een eenvoudig, doch zeer dramatisch verhaal over veel meer dan de complexe problemen van een autistische jongeman. Deze documentaire is namelijk de drager voor een reflectie op ons bestaan en groeit daarmee boven zichzelf uit. Op een unieke en indringende wijze wordt het persoonlijke universeel gemaakt.

Bovendien weet de maker een prachtige balans te treffen in de lastige combinatie tussen de rol als persoonlijke vriend en die als filmmaker, waarbij per definitie een spanningsveld ontstaat. Het gebruik van het grafische stijlmiddel ter verbeelding van de onvoorstelbare, onbereikbare precisie in het hoofd van deze getroebleerde man, draagt bij aan ons vermogen tot identificatie met de autistische Matthijs.

Zoete rook van het vaderland van Masha Novikova

Wie ruimt de rotzooi op? Wie blijft? Wie bewaart het geheugen? 'Zoete rook van het vaderland' van Masha Novikova is een gelaagd en poëtisch portret van drie oude mensen die in verschillende delen van Europa de oorlogen van de twintigste eeuw hebben meegemaakt en ervoor hebben gekozen daar te blijven waar ze die geschiedenis hebben meegemaakt. Door middel van het goed gedoseerde samenspel van observatie, getuigenis, archiefbeelden, muziek, tekst en landschapsopnames, geeft Novikova vorm aan haar reflectie op de sporen die de geschiedenis in mensen achterlaat. De prachtige openingssequentie spreekt wat dat betreft boekdelen.

NOMINATIES KORTE FILM

Junkyard van Hisko Hulsing

De animatiefilm 'Junkyard' overweldigt de kijker vanaf het eerste moment met zijn verbluffende vormgeving. Multitalent Hisko Hulsing schreef, regisseerde, animeerde en componeerde de muziek voor zijn grimmige vertelling over lot en levensloop. Het thema is vaker behandeld, maar de wijze waarop Hulsing zijn verhaal verbeeldt is onnavolgbaar. De 3D-animaties tegen de achtergronden van de olieverfschilderijen en tekeningen, die hij ook zelf maakte, zijn van internationale klasse. De donkere grimmige sfeer van het Britse arbeidersmilieu en het autokerkhof worden nauwgezet aangevuld door een meeslepend sounddesign. 'Junkyard' is een must see en niet alleen voor animatieliefhebbers.

Lief Konijn van Camiel Schouwenaar

'Lief Konijn' is bizar, vervreemdend en letterlijk fantastisch. Menig regisseur zou zich vertellen aan het scenario van 'Lief Konijn'. Maar in dit geval is duidelijk te merken dat regisseur en scenarist één en dezelfde persoon zijn. Met lef neemt Camiel Schouwenaar ons mee in een wereld waar schijnbaar alles mogelijk is. Zonder afslagen te missen of te ontsporen gaat hij recht op zijn doel af: een ontwapenende, wijze, maar vooral lieve climax. 'Lief Konijn' is, mede door het tragikomische spel van Sylvia Poorta en de heldere beeldtaal van cameraman Ezra Reverda een ijzersterke korte film.

Sevilla van Bram Schouw

'Sevilla' is een roadmovie over een onafgemaakte reis. Regisseur Bram Schouw heeft het ingenieuze scenario van Marcel Roijaards omgezet naar een aangrijpende korte film. De handheld gefilmde scènes van Jasper Wolf hebben een soms documentair karakter en laten je als kijker in de waan dat je de reis van Ivar, Boris en Kaat als vierde reiziger mag meemaken. Bijna terloops introduceert Schouw aandoenlijke, geestige en vaak liefdevolle scènes die in eerste instantie weinig verhalende waarde lijken te hebben. Niets is minder waar. Als dezelfde scènes opnieuw worden getoond, maar dan een jaar later in de vertelling, komen ze als mokerslagen aan. De kijker maakt in 'Sevilla' een emotioneel indringende reis; een reis die ondanks al het verdriet toch hoopvol eindigt.

NOMINATIES BESTE TELEVISIEDRAMA 2012

De geheimen van Barslet van Boris Paval Conen

Zeven keer kijken naar de werkelijkheid, met als onderliggende gedachte dat er zelden één waarheid bestaat, dat is het ambitieuze uitgangspunt van de serie 'De geheimen van Barslet' van Boris Paval Conen. In zeven afleveringen leven we telkens via een andere personage mee met de mysterieuze gebeurtenissen in het enigszins melancholieke dorp Barslet en krijgen we langzaam grip op het geheel. Naast het knap geconstrueerde verhaal en de zorgvuldige uitvoering, valt met name de casting van de acteurs op. Deze is bijzonder en verrassend tot in de kleinste rollen, wat de karakters geloofwaardig maakt en laat zien dat Nederland kan bogen op een groot arsenaal aan geweldige acteurs.

De hoer en het meisje van Martijn Maria Smits

In 'De hoer en het meisje' van Martijn Maria Smits worden we meegetrokken in de zwarte wereld van de vrouwenhandel. De jonge Elena, een prachtige rol van de Duitse Tanja Otolski, is terechtgekomen in de onvrijwillige prostitutie. Daar komt ze voor de keuze te staan een klein meisje te redden of haar eigen relatieve veiligheid en die van haar zoontje in de Oekraïne te beschermen. Dit duivelse dilemma wordt dankzij de makers en het indringende spel van de acteurs adembenemend in beeld gebracht. Tegen de achtergrond van het grauwe decor van de werkelijkheid en de verstikkende onmacht van Elena, is de relatie tussen haar en het kleine meisje van een wonderbaarlijke schoonheid.

Overspel van Frank Ketelaar, Dana Nechushtan en Arno Dierickx

Mooie mensen die zich als gevolg van een onvermijdelijke aantrekkingskracht storten in een relatie die het daglicht niet kan verdragen. De serie 'Overspel' van Frank Ketelaar, Dana Nechushtan en Arno Dierickx, heeft hiermee onmiddellijk de aandacht van onze onderbuik. Maar dan. De onomkeerbare ontwikkelingen die vervolgens twee families tot op het diepste ontwrichten, worden door de makers net zo aantrekkelijk en indringend in beeld gebracht als de verboden affaire zelf. Met sterk gespeelde rollen, een mooi, intelligent scenario en een visueel overtuigende vormgeving, hebben de makers een serie van hoge kwaliteit neergezet.

NOMINATIES BESTE ACTRICE IN EEN TELEVISIEDRAMA 2012

Sanneke Bos voor haar rol in De geheimen van Barslet

De meest essentiële wens van een vrouw en de angst om alles te verliezen, dat zijn de uitgangspunten waarmee Sanneke Bos subtiel en evenwichtig inhoud geeft aan haar personage 'Roelie' in de serie 'De geheimen van Barslet'. Kwetsbaar en strijdbaar gaat ze het gevecht aan om de controle over haar eigen leven te behouden en ze vliegt daarbij nooit uit de bocht; tot op het laatste moment weet ze haar spel evenwichtig en geloofwaardig te houden en compassie bij de kijker af te dwingen.

Sallie Harmsen voor haar rol in De geheimen van Barslet

Een dorpschoer, een gewezen tienermoeder, een overbeschermd zuster, een hunkerende jonge vrouw die er het beste van probeert te maken – Sallie Harmsen is het allemaal. Haar personage 'Manon' is de rode draad die de afleveringen van 'De geheimen van Barslet' aan elkaar verbindt en zij speelt dat lichtvoetig, maar zeker niet oppervlakkig, met schijnbaar gemak en zichtbaar plezier. Hiermee ontstaat het gelaagde beeld van een warmbloedige jonge vrouw, waardoor ze op het netvlies blijft hangen.

Rifka Lodeizen voor haar rol in Overspel

Rifka Lodeizen blaast haar karakter Elsie Couwenberg leven in met een scala aan menselijke emoties, die doen herinneren aan het spel van de grotere Italiaanse actrices van weleer. In de dramaserie 'Overspel' weet ze schijnbare tegenstellingen als zwakte en kracht, afhankelijkheid en zelfstandigheid, volks en werelds samen te smeden tot een invoelbaar en geloofwaardig geheel. Gespeeld met een licht Amsterdams accent weet ze haar rol zelfs in de grootste ellende een zweem van humor mee te geven. Dit alles tezamen maakt haar personage herkenbaar en onweerstaanbaar.

NOMINATIES BESTE ACTEUR IN EEN TELEVISIEDRAMA 2012

Jeroen Willems voor zijn rol in Cop vs. Killer

Vanaf het eerste moment in 'Cop vs. Killer' grijpt Jeroen Willems als de meedogenloze crimineel Mirko de kijker bij de strot, om deze pas na 90 minuten weer los te laten. Niet alleen is zijn uitstraling benauwend dwingend, maar de wijze waarop Willems omgaat met zijn tekst is ongeëvenaard. Ieder woord lijkt te zijn gewogen, iedere zin in balans en met soms tergende stiltes word de kijker gedwongen in het hoofd te kijken van Mirko. En zo toont hij in kleine momenten ook een glimp van een andere kant: zachter, gelaten, compassievol, om een seconde later weer terug te keren in de gesloten hardheid waarmee hij de kijker weerloos achterlaat.

Kees Prins voor zijn rol in Overspel

Het karakter van de dubieuze vastgoedmagnaat Huub Couwenberg is door Prins verbluffend geïnterpreteerd. In eerste instantie lijkt Couwenbergs gevoel voor familiewaarden haaks te staan op de wijze waarop de keiharde zakenman in de dagelijkse praktijk over lijken gaat. Maar Prins neemt ons bij de hand en bouwt zijn karakter zo gedoseerd en geloofwaardig op dat hij de kijker gedurende de serie iedere week ietsje verder om zijn vinger windt. De scènes tussen Kees Prins en Guido Pollemans, die de rol van zijn zoon Björn vertolkt, zijn van het hoogste niveau en op zichzelf reden genoeg om de gehele serie nogmaals te bekijken.

Roeland Fernhout voor zijn rol in Terug

Hoe keer je terug, als je aan de afgrond van de menselijkheid hebt gestaan? Als oorlogsfotograaf Vincent zich bij thuiskomst verstoppt in de wc om niemand onder ogen te hoeven komen, wordt pijnlijk duidelijk welke kloof er is ontstaan tussen hem en zijn omgeving. Gedoseerd en ingetogen kruipt Fernhout onder je huid, waar hij ons fysiek voelbaar inzichtelijk maakt dat normaal leven een farce is en sociaal gewenst gebabbel een marteling kan zijn. Voor buitenstaanders is oorlogstrauma-problematiek niet te bevatten, en Fernhout legt het ons in het prachtig geregisseerde en geschreven 'Terug' niet uit, maar laat het ons voelen en dat is cinema.